

Kolektivni ugovori - trend, prava, problemi

Zajednička Konferencija SKEI-SMH-IS

Šibenik 22.-23. listopad 2015.

vesna.mlinaric@smh.hr

Trend na nivou Hrvatske

- **Vlada RH –negativan pristup kolektivnom pregovaranju;**
  - Stavila izvan primjene dio kolektivnih ugovora;
  - Odredila niz administrativnih radnji – teži početak pregovora;
  - Stvaranje negativnog imiđa kolektivnom pregovaranju;
- **HUP Hrvatska udruga poslodavaca – prava po Zakonu o rad;**
  - Alternativno prava vezati uz poslovne rezultate;
  - Odugovlačenje početka pregovora i cijelog toka pregovaranja a razlog je nemogućnost sastajanja, nedovoljan broj poslodavaca zainteresiranih za ponuđene tekstove i td i td...

PROJEKT O KOLEKTIVNOM

pregovaranju SSSH i tri sindikata (SMH-IS) i HUP

- **Početak je puno obećavao ali kod tekstova brošure smo se počeli sporiti;**
- **Posebno kod plaća i materijalnih prava jer naravno to ne piše u ZOR-u.**
- **Održana je još krajem aprila bipartitna radionica s HUP UIM ali do danas nisu započeti pregovori za KU**

Stanje kolektivnog pregovaranja u SMH-IS

- Sklopljeno je 109 kolektivnih ugovora koji su važeći na današnji dan;
- Pokrivenost u SMH-IS je 82,91% sa stanjem na dan 30.06.2015. godine
- Pokrivenost za cijeli sektor – industrijski je 33,07%
- SMH-IS nema sklopljen KU na nacionalnoj razini za metalski sektor
  - HUP obećao početak pregovora i svoj prijedlog KU
  - Pregovori su trebali početi još u junu mjesecu
    - Ipak se kreće-Sektorsko vijeće
    - Sporazum za cjeloživotno učenje

Stanje kolektivnog pregovaranja u SMH-IS

- Nakon što smo sklopili sporazume o umanjenju dijela prava u vrijeme krize na rokove većina se tvrtki vratila po pravima na izvorni tekst i prava kolektivnog ugovora pregovaračka dinamika se smanjila zahvaljujući klauzuli koja je ugovorena kolektivnim ugovorima i to:
  - ..... kolektivni ugovor sklapa se na neodređeno vrijeme .... Kolektivni ugovor se primjenjuje do sklapanja novoga ili do njegovih izmjena i dopuna...
- **Pregovara se samo u dva slučaja:**
  - 1. ako je kolektivni ugovor sklopljen na određeno vrijeme
  - 2. ako sindikat ili poslodavac pokrene pregovore za izmjene i dopune ili otkaže kolektivni ugovor

“Protivnici” kolektivnog pregovaranja po inicijativi

- Prof. Bagić je nazvao kolektivno pregovaranje u Hrvatskoj “Deterministički ili obični kaos: obilježja kolektivnog pregovaranja u RH” i hvala mu na tome –istina sa razine RH
- Kaos = U filozofiji, stanje nereda bez oblika, određenosti, sklada i zakona.
  - Ima li ikakvog reda u kolektivnom pregovaranju u RH ili tu vlada odsustvo bilo kakvih pravilnosti?
  - Može li se govoriti o „*sustavu kolektivnog pregovaranja*”, što bi podrazumijevalo postojanje stabilnih obrazaca?
- Deterministički kaos = Nepredvidljivo kaotično ponašanje nelinearnih dinamičkih sustava za koje vrijede deterministički zakoni
  - Postoje li obrasci koji su promjenjivi ovisno o događajima u okolini?
  - Postoji li više odvojenih „*sustava kolektivnog pregovaranja*” u različitim sektorima, u kojima vrijede zasebni „zakoni”?

Provedeno istraživanje na nivou RH

- Broj važećih kolektivnih ugovora prema tipu poslodavca
  - Privatni poslodavci 364 KU ili 63,90%
- Pokrivenost radnika KU 35%
- Prerađivačka industrija 37,8%
- Kolektivni ugovori na neodređeno vrijeme –privatni poslodavci 66%, prosjek RH je 58%
- SMH-IS 33,07%

Ugovaranje plaća radnika u SMH-IS

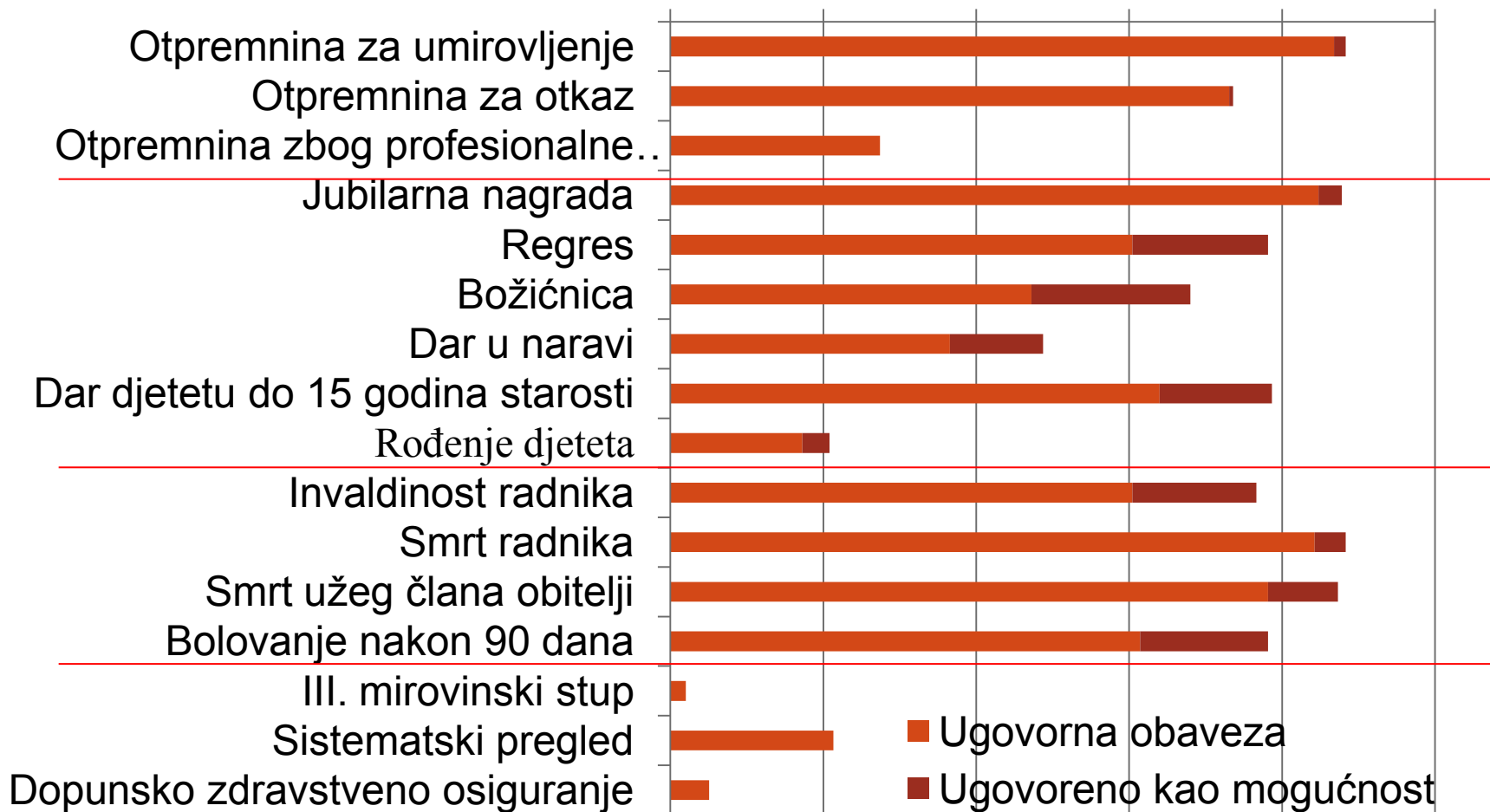
- **SMH-IS sklapa cjelovite kolektivne ugovore**
- **Plaće su ugovorene a u većini kolektivnih ugovora i tzv indeksacija (potrošačke cijene, inflacija i sl. ili se započinju pregovori, ili se u postotku priznaje inflacija ili neki drugi oblik ugovaranja a koji u glavnom znači isto;**
- **Jedan od primjera je minimalna plaća. Minimalna plaća =osnovica xKf. Svake godine je barem malo minimalna plaća viša od prethodne godine =efekt rasta plaća;**
- **Poslovni rezultati mogu biti temelj rastu plaća !!!**
- **Dakle, iako su kolektivni ugovori sklopljeni na neodređeno vrijeme nemaju efekt zadržavanja plaća na nivou godine sklapanja!!!!**

Što nam baza KU govori o ugovorenim pravima?

Ostala materijalna prava

0% 20% 40% 60% 80% 100%

Problemi....

- **HUP problemi trajne prirode**
- **Kod poslodavaca pojedinaca**
  - **U novim podružnicama se teško pokrenuti pregovore za kolektivni ugovor;**
  - **Pokušava se ukinuti 0,5% povećanja plaće po godini staža;**
  - **Pritisak na 250 sati prekovremenog rada;**
  - **Donošenje odluka poslodavaca i pritisak na preraspodjelu radnog vremena (tzv. mini preraspodjela – nejednaki raspored radnoga vremena**
  - **Klasična preraspodjela radnog vremena nije oročena na kalendarsku godinu nego na 12 mjeseci;**
  - **Ima pokušaja da se KU ne ugovaraju koeficijenti radnog mjesta prema sistematizaciji;**

Problemi....

- **Praktično- sve se više javljaju problemi u radno-pravnom statusu izaslanih radnika – morati ćemo pobježe pregovarati i u kolektivnom ugovoru njihov status!!!**

HVALA NA POZORNOSTI

